

[Chr. Nielsen.]

lejligheden til at spørge statsministeren om, hvad det er for et canadisk selskab, der her er tale om, og hvor det driver minedrift i Canada.

Statsministeren (Erik Eriksen): Jeg vil gerne have lov til at takke udvalgets medlemmer for den saglige og grundige behandling, som forslaget har fået, ligesom jeg takker for den enighed, der er opnået om forslaget og de stillede ændringsforslag.

Det ærede medlem hr. Chr. Nielsen var igen inde på nogle betragtninger vedrørende det canadiske selskab og var utilfreds med det svar, jeg havde givet forleden — det må jeg tage til efterretning.

Chr. Nielsen: Jeg kan betro statsministeren, at jeg ikke blot er utilfreds med hans svar, men simpelthen er dybt rystet over den sorgløshed, hvormed rigsdagen og statsministeren har tilladt sig at se bort fra de spørgsmål, som jeg rejste ved denne sags første behandling. Jeg henledte dengang opmærksomheden på det forhold, at når vi får at vide, at det canadiske mineselskab er deltager i „Nordisk Mineselskab A/S“, er det højst sandsynligt, at der er tale om amerikansk kapital, idet amerikanerne kontrollerer det meste af den canadiske minedrift. Mine bevæggrunde til at stille disse spørgsmål var, at ingen kan tillade sig at se bort fra, hvor skæbnsvangert det vil være, om udvindingen af Grønlands mineraler lægges i hænderne på store amerikanske trustere og derved inddrages i den almindelig kendte, internationale trustpolitik.

Jeg har ikke fået noget fyldestgørende svar på mine spørgsmål, og jeg formoder, at statsministeren og udvalgets medlemmer i god tro støtter sig på, hvad der står i bemærkningerne til lovforslaget, nemlig, at det er det canadiske mineselskab, Frobisher Limited, der deltager i det grønlandske mineselskab. Jeg er imidlertid i stand til at godtgøre, at de givne oplysninger er fuldkommen misvisende og i strid med sandheden. I min søgen efter oplysninger om dette canadiske selskab er jeg kommet i besiddelse af en årsrapport fra et stort amerikansk finansieringsselskab ved navn Ventures Limited. I første øjeblik, da jeg fik denne årsrapport i hænde, var jeg ikke indstillet på, at den kunne give mig nogle

af de oplysninger, som jeg søgte. For det første var der jo her tale om et helt andet selskab end det, vi havde fået opgivet, og dernæst var rapporten for året 1951, da „Nordisk Mineselskab A/S“ jo endnu ikke var stiftet. Oprettelsen af selskabet daterer sig, såvidt jeg ved, fra det stiftende møde, der fandt sted i statsministeriet den 12. juni i år. Men ved at blade i dette hæfte så jeg, at blandt de utallige selskaber, som dette finansieringsselskab, Ventures Limited, kontrollerer, findes der på side 16 opført „Blyklippen Grønland“.

Det er i sandhed overraskende oplysninger, denne årsrapport fremkommer med, et helt år før den danske rigsdag har færdigbehandlet sagen. Først fortælles, at efter invitation fra den danske regering har Ventures Limited i 1950—51 haft tre mand i Grønland for at lede undersøgelse, og det vil altså sige, at såvel den nuværende regering som regeringen Hedtoft må stå inde for, at det ikke er Frobisher Limited, som opgivet til rigsdagen, man har givet fodfæste på Grønland. Iøvrigt ser dette finansieringsselskab sig i stand til i sin årsrapport at oplyse — og det er altså et helt år, før vi ved noget herom —, hvorledes aktierne skal fordeles mellem danske og udenlandske selskaber, og endelig fremsætter man den opsigtsvækkende oplysning, at hele ledelsen af minedriften i Grønland skal forestås af en amerikansk direktør.

Hvor sikker selskabet iøvrigt er på sin nye besiddelse i Grønland, fremgår med al ønskelig tydelighed af siderne 20 og 21 i denne årsrapport. Her er der nemlig skitser af landkort for hele verden, og her finder vi, at selskabets fane er plantet på „Blyklippen Grønland“ foruden ved de mange andre besiddelser, som dette amerikanske selskab har over den ganske verden. For blot at nævne nogle enkelte: oliefelter, guldminer, nikkelminer og mange andre ting i USA, guldmine i Mexico, flere kobberminer i Brasilien og Peru, bly-, zink- og sølvminer i Grækenland, en lang række forskellige miner i Afrika og også et par enkelte miner i Australien. Enhver med blot en smule kendskab til canadiske forhold ved, at her kan der ikke være tale om noget rent canadisk selskab. Sagen er jo den, at canadisk kapital aldrig har været tilstrækkelig stærk til blot at udnytte Canadas egne rigdomme, men har i høj